

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Jalloh împotriva Germaniei (MC) - 54810/00

Hotărârea din 11.07.2006 (MC)

Art. 6

Art. 6 § 1

Proces echitabil

Utilizarea ca mijloc de probă a unui pliculeț cu droguri, obținut în urma administrării forțate a unui emetic: *încălcare*

În fapt – În octombrie 1993, agenți de poliție îmbrăcați în civil au surprins de mai multe ori reclamantul în timp ce scotea din gură pliculețe și le schimba pentru bani. Suspectând că pliculețele conțineau stupefiante, agenții de poliție au arestat persoana în cauză. În timpul arestării, reclamantul a înghițit un alt pliculeț pe care îl avea în gură. Având în vedere că agenții de poliție nu au găsit droguri asupra persoanei în cauză, procurorul competent a dispus să i se administreze un emetic pentru a provoca scoaterea pliculețului. Reclamantul a fost adus la un spital și a fost prezentat unui medic. Cum acesta a refuzat să ia medicamentele necesare pentru a provoca regurgitarea, patru agenți de poliție l-au imobilizat, în timp ce medicul i-a introdus un tub în nas și i-a administrat forțat o soluție salină și sirop de Ipecacuana. Medicul i-a injectat, de asemenea, apomorfina, substanță emetică derivată din morfină. Drept urmare, reclamantul a regurgitat un pliculeț cu cocaină. La scurt timp, acesta a fost examinat de medic, care l-a declarat apt pentru detenție. La aproximativ două ore de la administrarea medicamentelor, reclamantul le-a indicat agenților de poliție care veniseră să îl interogheze, într-o engleză proastă – atunci și-au dat seama că acesta nu vorbea germana – că era prea obosit pentru a face o depoziție. În ziua următoare, reclamantul a fost arestat preventiv și s-a început urmărirea penală împotriva lui pentru trafic de stupefiante. Avocatul acestuia a susținut că probele acuzării fuseseră obținute ilegal și, prin urmare, nu puteau fi utilizate în cadrul procesului. De asemenea, acesta a afirmat că agenții de poliție și medicul care participaseră la operațiune erau vinovați de vătămare corporală, fiind aflați în exercițiul funcțiunii. În fine, acesta a susținut că administrarea de substanțe toxice era interzisă de Codul de procedură penală și că măsura respectivă era, de asemenea, disproporționată în temeiul aceluiași cod, având în vedere că ar fi fost posibil să se obțină același rezultat, așteptându-se eliminarea pe cale naturală a pliculețului. În martie 1994, instanța districtuală l-a condamnat pe reclamant la un an de închisoare, cu suspendare, pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de droguri. Persoana în cauză a formulat apel împotriva acestei decizii, fără succes, dar pedeapsa i-a fost redusă la șase luni de închisoare, cu suspendare; recursul a fost respins. Curtea Constituțională Federală a declarat inadmisibilă plângerea constituțională a persoanei în cauză, considerând că acesta nu epuizase căile de atac disponibile în fața instanțelor penale germane. De asemenea, aceasta a apreciat că măsura în litigiu nu justifica formularea de obiecții constituționale privind protejarea demnității umane și a dreptului de a nu contribui la propria incriminare, în sensul legii fundamentale germane.

În drept – Art. 6 § 1: Chiar dacă autoritățile nu i-au cauzat în mod deliberat durere și suferință reclamantului, probele au fost obținute prin punerea în aplicare a unei măsuri care contravine unuiu din cele mai importante drepturi garantate de Convenție. În plus, drogurile astfel obținute au constituit elementul decisiv al condamnării reclamantului. În fine, interesul public de condamnare a reclamantului nu putea justifica permiterea utilizării acestor probe la proces. Prin urmare, utilizarea ca probe a drogurilor obținute prin administrarea forțată a unui emetic reclamantului a viciat echitatea procesului acestuia. În ceea ce privește argumentul reclamantului, conform căruia maniera în care au fost obținute probele și utilizarea lor au adus atingere dreptului său de a nu se autoincrimina, aici este vorba despre utilizarea în cadrul procesului a unor probe „materiale” – spre deosebire de mărturii – obținute ca urmare a atingerii aduse prin forță integrității fizice a reclamantului. Deși dreptul de a nu se autoincrimina se referă în primul rând la respectarea dorinței unui acuzat de a păstra tăcerea în cursul unui interogatoriu și de a nu fi obligat să formuleze o declarație, uneori Curtea a conferit acestui drept un sens mai larg, astfel încât acesta să se aplice cauzelor în care este vorba despre constrângerea la care au recurs autoritățile pentru a obține probe materiale. În consecință, dreptul de a nu contribui la propria incriminare se aplică în cazul procedurii desfășurate în speță. Pentru a stabili dacă acest drept a fost încălcat, trebuie luate în considerare mai multe elemente. În ceea ce privește natura și gradul de constrângere utilizat pentru obținerea elementelor de probă, Curtea a apreciat că administrarea unui emetic constituie un tratament inuman și degradant. Interesul public de condamnare a reclamantului nu putea justifica recurgerea la o atingere atât de gravă adusă integrității fizice și mentale a acestuia. În plus, chiar dacă dreptul german prevedea garanții împotriva aplicării arbitrare sau necorespunzătoare a măsurii, reclamantul, invocând dreptul său de a păstra tăcerea, a refuzat să se supună unui examen medical prealabil și a fost supus unei proceduri, fără să fie examinată efectiv capacitatea sa fizică de a suporta intervenția respectivă. În fine, drogurile obținute astfel au fost într-adevăr decisive pentru condamnarea acestuia. În consecință, Curtea ar fi ajuns, de asemenea, la concluzia că, prin permiterea utilizării în cadrul procesului reclamantului a unor elemente obținute în urma administrării forțate a unui emetic, s-a adus atingere dreptului persoanei în cauză de a nu se autoincrimina și, prin urmare, a făcut ca procedura în ansamblu să fie inechitabilă.

Concluzie: încălcare (unsprezece voturi la șase).